

Результати педагогічного експерименту показали високу результативність застосування методик на уроках біології. Середній бал успішності учнів 6-В класу зріс з 7,3 до 8,4, а рівень творчого та критичного мислення збільшився на 47%. При цьому середній бал 6-Г класу лишився незмінним (7,5). Учні 6-В класу навчилися краще і точніше висловлювати власні думки, наводити аргументи та працювати в колективі.

Отже, проведене дослідження підтверджує, що застосування методик розвитку критичного мислення на уроках з біології позитивно впливає на успішність учнів, крім того розвиває навички спілкування та креативне мислення. Учні почувають себе більш впевнено, вільно висловлюють власні думки та вступають у дискусії. Саме такий підхід сприяє розвитку дитини як успішної і впевненої в собі особистості.

Список використаних джерел:

1. Випускник нової школи Нова українська школа. Нова українська школа. URL: <https://nus.org.ua/about/graduate/> (дата звернення: 09.09.2023).
2. Козира В. Технологія розвитку критичного мислення у навчальному процесі : навч. посіб. 2-ге вид. Житомир : Астон, 2017. 60 с.
3. Пометун О. І. Критичне мислення як педагогічний феномен. *Український педагогічний журнал*. 2018. № 2. С. 89–98.

ЕФЕКТИВНІСТЬ ІНФОРМАТИВНИХ ЗАХОДІВ З ПОПЕРЕДЖЕННЯ ЗАХВОРЮВАНOSTІ НА ФЛЮОРОЗ

Сайбекова Ю. С., студентка

Полтавський національний педагогічний університет В. Г. Короленка

Шкура Т. В., кандидат біологічних наук

Полтавський національний педагогічний університет В. Г. Короленка

Одним із завдань валеології як науки є реалізація індивідуальних оздоровчих програм, первинної та вторинної профілактики захворювань, оцінка ефективності оздоровчих заходів. Одним з найкращих заходів профілактики захворюваності населення є всебічне інформування щодо загрози виникнення захворювань.

За даними геологічних досліджень, територія Полтавської області належить до бучацької фтороносно-гідрогеологічної провінції, підземні води якої характеризуються підвищеним вмістом фтору. При споживанні води з надмірною концентрацією фтору

виникає ендемічний флюороз у населення області, особливо схильні до ураження захворюванням діти [1, ст. 171].

Наші дослідження із захворюваності учнів м. Полтави проходили на базі Полтавської загальноосвітньої школи I-III ступенів №37. У ході досліджень було виявлено ознаки захворювання на флюороз в 14% учнів середньої та старшої школи, переважно в легкій формі. Щоб запобігти подальшому поширенню захворювання нами було розроблено та проведено низку просвітницьких заходів:

- Тренінг для учнів 9-11 класів «Стоп флюороз!»
- Урок-бесіда для учнів 5-8 класів «Мої зуби – моє здоров'я»
- Бесіда-казка для учнів 1-4 класів «Життя наших зубів»
- Коротка лекція для батьків «Ендемічний флюороз на території Полтавської області»
- Методичні рекомендації щодо попередження захворювання на флюороз.

За допомогою даних заходів, ми намагались охопити максимальну вікову аудиторію, оскільки фтор накопичується в організмі від народження дитини і впродовж всього життя. У дітей захворювання може не проявлятися до моменту випадіння молочних зубів, які закладаються ще у період внутрішньоутробного розвитку. Після зміни молочних зубів на постійні, флюороз починає проявлятися на емалі у вигляді білих плям, які з часом набувають рудого чи буруватого забарвлення (в залежності від ступеня тяжкості захворювання) і починає руйнувати емаль. Сильна інтоксикація організму фтором може призвести до затримки росту дитини внаслідок мінералізації кісток, а в найтяжчих випадках відбувається пригнічення функції щитоподібної залози, зміна активності окремих ферментних систем крові, зміни в міокарді, пригнічення біоелектричної активності головного мозку, а також порушення з боку інших внутрішніх органів (наприклад, печінки), які виявляються під час функціонального дослідження [2, ст. 17].

Для перевірки результативності інформативних заходів ми провели анкетування учнів середньої та старшої школи. Після аналізу анкетування було визначено, що з 300 респондентів не чистять зуби взагалі - 6%, при виборі зубної пасту керуються її складом – 32%, знають, яку пасту обирати в нашому регіоні – 15%, відвідують стоматолога раз у півроку – 32%.

Після проведених інформативних заходів, відсоткові показники результатів опитування суттєво змінились а саме: зуби чистять вранці і ввечері – 37%, зубну пасту почали обирати за складом – 73%, відвідують стоматолога раз у рік – 57%, а раз у півроку – 34%, жовто-коричневі плями на емалі зубів мають 14%, з цією проблемою звернулись до

лікаря вже 81% учнів, з них приймали лікування – 59%, про проблему флюорозу знають – 83% опитуваних.

Отже, можна зробити висновок, що впровадження профілактичних заходів щодо попередження захворювання на флюороз позитивно впливає на формування відповідального ставлення до власного здоров'я у населення області, насамперед дитячого віку.

Список використаних джерел:

1. Бойко І. А. Загальна характеристика та особливості умов формування підземних вод на території Полтавської області як основного джерела питного водопостачання. *Вісник Полтавської державної аграрної академії*. 2011. № 2. С. 169–173.
2. Моргун Н. А. Підвищення резистентності твердих тканин постійних зубів із флюорозом у дітей 6-7 років : автореф. дис. ... канд. мед. наук : 14.01.22. Полтава, 2008.

ФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ НА УРОКАХ БІОЛОГІЇ

Сухомлин А. П. студентка

Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка факультету природничих наук та менеджменту

У сучасних умовах розвитку людської цивілізації проблема взаємодії суспільства і природи набуває важливого значення. У ХХ столітті людство почало усвідомлювати, що посилення впливу на довкілля може стати безконтрольним і загрожуватиме існуванню всієї цивілізації. Важливе значення у подоланні екологічної кризи, на думку науковців, належить освіті й педагогіці, зокрема середній освіті, що покликана формувати екологічну культуру, фундаментальні екологічні знання, екологічне мислення і свідомість, що ґрунтуються на бережливому ставленні до природи, як унікального ресурсу.

Кожен громадянин має володіти певною базою екологічних знань, що дозволить розуміти й оптимально розв'язувати екологічні проблеми на основі наукових знань процесів розвитку біосфери, загальнолюдських досвіду й цінностей. Тому можна стверджувати, що саме шкільній екологічній освіті сьогодні належить провідне місце серед складових принципів створення фундаменту екологічної безпеки України.